

Kits - Artikel van de week: Elke week een pdf-file met een nieuwsartikel.

Beurtelings een artikel uit de Kits-krant en een volledig nieuw artikel.

Surf naar www.kits.be en voer de webcode van de laatste Kits-krant in.

Uitgewerkte lessuggesties

1. Actiehelden van het afvalteam

- Niveau:
- Sluit aan bij het artikel 'Wel actie, geen cinema' op pag. 1.
- Motivatie
Van 13 tot 19 november loopt in Vlaanderen de Week van het Afvalteam. Een vlotte en efficiënte afvalinzameling is het resultaat van de samenwerking van heel wat werknemers van de Vlaamse afvalbedrijven. Sommigen zijn zichtbaar in het straatbeeld, anderen niet. Hun harde werk verdient respect. De campagneweek is de ideale gelegenheid om onze waardering te uiten en alle afvalmedewerkers in de schijnwerpers te zetten. Deze les sluit aan bij de leerdomeinen Wereldoriëntatie en Actualiteit.
- Doelstellingen
 - De leerlingen weten dat van 13 tot 19 november de Week van het Afvalteam plaatsvindt in Vlaanderen.
 - De lln. hebben respect voor alle medewerkers van het afvalteam.
 - De lln. kunnen afval juist sorteren en weten dat ze bij twijfel de website www.betersorteren.be/nl kunnen raadplegen.
- Werkwijze
 - **Instap:** Bekijk klassikaal het volgende filmpje: www.youtube.com/watch?v=0LtRZCvA1GY. Waar ging het filmpje over? (*over de Week van het Afvalteam*) Wie regisseerde de film? (*Jan Verheyen*) Wat probeert men met het filmpje duidelijk te maken? (*Filmsterren worden op handen gedragen, maar de actiehelden van het afvalteam doen onopvallend hun werk. Zij verdienen het om ook eens in de spotlights te staan.*)
 - **Kern:** Je kan je waardering voor het afvalteam onder andere tonen door je afval juist te scheiden. Daarom doen we eerst deze oefening. Verdeel de klas in groepjes van ongeveer vier leerlingen. Geef elk groepje een hoopje afval met (door elkaar) PMD, papier/karton, glas, GFT, KGA en restafval. Laat dit afval op de juiste manier sorteren. Als de leerlingen niet weten wat bij welke categorie hoort, maken ze gebruik van de informatie op www.betersorteren.be/nl. Lees daarna klassikaal

het artikel 'Wel actie, geen cinema' op pag. 1 van Kits. Controleer of alles goed begrepen is. Daarna lossen de leerlingen in duo's de vragen op de werkbladen op. Dit wordt gevolgd door een klassikale bespreking.

- **Slot:** De leerlingen maken een tekening op een wit A3-blad om het afvalteam te bedanken. Ze hangen die thuis aan het raam of aan een vuilniszak.

2. Leesuitdaging!

- Niveau:
- Sluit aan bij het artikel 'November boekenmaand' op pag. 2.
- Motivatie
Om het leesniveau van de leerlingen op te krikken, is het belangrijk dat kinderen veel lezen. Daarom zetten we in deze les in op leesmotivatie. Uit onderzoek is gebleken dat leesbevorderende activiteiten het meest effectief zijn als ze aansluiten bij de psychologische basisbehoeften van leerlingen: autonomie (zelf een boek en een verwerkingsvorm kiezen), relatie (met elkaar praten over lezen) en competentie (succeservaringen opdoen). Het lezen van een boek en er dan een verslag over schrijven is vaak weinig motiverend. In deze les reiken we alternatieve manieren aan om een boek voor te stellen aan de klasgroep. Elk kind kan zo een werkvorm vinden die aansluit bij zijn of haar persoonlijke interesses en talenten. Deze les sluit aan bij het vak Taal, deeldomein 'leesbevordering'.
- Doelstellingen
 - De leerlingen stellen een boek voor aan de klasgroep.
 - De lln. maken op een leuke manier kennis met verschillende boeken.
 - De lln. praten met elkaar over lezen.
 - De lln. zijn gemotiveerd om te lezen.
 - De lln. verrijken hun woordenschat.
- Werkwijze
 - **Instap:** Laat de leerlingen met elkaar praten over lezen aan de hand van de volgende werkvorm. De leerlingen lopen door elkaar in het klaslokaal, eventueel op muziek. Op een afgesproken signaal (bijvoorbeeld in handen

klappen/muziek stilzetten) vormen de leerlingen duo's om met elkaar te praten over een vraag die jij voorlegt, bijvoorbeeld: Op welke plek lees je het liefst? Wanneer heb je voor het laatst gelachen om een boek? Door wie ben je wel eens voorgelezen? Wat is het eerste boek dat je ooit las? Geef na ongeveer een minuut weer een signaal dat ze door kunnen lopen (in handen klappen/muziek aanzetten) en herhaal dit een vijftal keer.

- **Kern:** De leerlingen lezen het artikel 'November boekenmaand' en maken de opdrachten op de werkbladen in duo's. Stel duo's samen van leerlingen die goed met elkaar kunnen opschieten, zodat ze gemotiveerd zijn om de leesbingo na schooltijd ook echt samen uit te voeren. Eén opdracht van de bingo wordt klassikaal uitgevoerd: het voorstellen van een boek aan de groep. Benadruk dat dit niet zal gebeuren aan de hand van een verslag, maar aan de hand van een zelfgekozen opdracht, zie bijlage. Via www.boekenzoeker.be kunnen de leerlingen een boek zoeken dat ze graag willen lezen. Spreek af hoeveel tijd de leerlingen krijgen voor de voorbereiding en of ze daar wel of niet tijd voor krijgen in de klas. Leerlingen die moeite hebben om een keuze te maken uit de presentatievormen in de bijlage, kan je sturen op basis van hun talent.

- **Slot:** De leerlingen stellen hun boek op verschillende momenten voor aan de klasgroep. Maak daarvoor een planning en spreek tussendoor een moment af waarop de leerlingen vragen kunnen stellen over hun presentatie. Laat de leerlingen na elke presentatie reageren op het voorgestelde boek. Maakt de presentatie ze nieuwsgierig? Waarom wel/niet? Hebben ze nog vragen over het boek? Wie zou het boek graag willen lezen? Stel eventueel een lijst met namen op en laat de leerlingen het boek aan elkaar doorgeven.

3. Alles voor vrijheid

- Niveau:
- Sluit aan bij het artikel 'Niet naar het ziekenhuis' op pag. 3.
- Motivatie
Veel Belgen hebben kritiek op de regeringen in ons land en lang niet alles loopt zoals het zou moeten lopen. Toch genieten we in ons land een grote mate van vrijheid. Het is belangrijk dat de leerlingen beseffen dat dat niet overal zo is. Hoewel Iran een president heeft en een min of meer democratisch gekozen parlement, is de eigenlijke macht in handen van de religieuze leider Ali Khomeini. Zijn bewind berust op een strenge interpretatie van de Koran. Vrouwen zijn bijvoorbeeld verplicht om een hijab te dragen. Narges Mohammadi strijdt tegen de onderdrukking van vrouwen en komt op voor vrijheid. Daarbij brengt ze grote offers in haar persoonlijke leven. In deze les staan de leerlingen stil bij de vrouwenrechten in Iran en de dappere keuzes die mensenrechtenactivisten als Mohammadi maken. Deze les kan gebruikt worden bij de vakken MAVO en PAV.
- Doelstellingen
- De leerlingen realiseren zich dat de mensenrechten niet overal gewaarborgd zijn.

- De lln. zijn zich ervan bewust dat de strijd om de mensenrechten soms persoonlijke offers vraagt.

- De lln. bedenken welke mogelijkheden er zijn om autoritaire regimes onder druk te zetten en de strijd voor de mensenrechten te ondersteunen.

- Werkwijze
- **Instap:** Toon de afbeelding van de duizenden Iraanse betogers op weg naar het graf van Masha Amini op: <https://nos.nl/artikel/2490401-jaar-na-dood-mahsa-amini-gaat-verzet-iran-door-draag-geen-hoofddoek-meer> en lees het bijschrift. De leerlingen beschrijven wat ze op de foto zien. Weten ze nog waarom Masha Amini iets meer dan een jaar geleden in het nieuws was? (*Masha Amini stierf na mishandeling door de Iraanse zedenpolitie omdat zij haar hoofddoek niet op de juiste manier droeg. Dit lokte in Iran massale protesten uit die wereldwijd werden ondersteund, helaas zonder dat dit tot veranderingen leidde ...*)
Bekijk ook het volgende filmpje op Youtube: www.youtube.com/watch?v=23FqIbTxsWc. Geef aan dat veel vrouwen in Iran burgerlijk ongehoorzaam zijn: ze overtreden de regels bewust om de leiders van hun land onder druk te zetten om die regels te veranderen. Narges Mohammadi is een van die vrouwen. Voor haar strijd kreeg zij begin vorige maand de Nobelprijs voor de Vrede.
- **Kern:** De leerlingen lezen in duo's het artikel 'Niet naar het ziekenhuis' op pag. 3 en beantwoorden de vragen op de werkbladen. Bespreek dan de antwoorden. Laat de leerlingen bij vraag 2.c op elkaar reageren en vraag eventueel door: kies je voor eigenbelang of algemeen belang, voor overleven of het stellen van een voorbeeld? Hoe moedig/verstandig is het om op te komen voor je idealen, als je niet zeker weet of anderen van jouw actie zullen profiteren? Ga bij vraag 5 in op inhoud, vorm en verspreidingskanalen (*inhoud: welke woorden, beelden, argumenten; vorm: campagnes, internationaal overleg, sancties, demonstraties, kunst- en muziekuitingen om aandacht te vragen, actie Amnesty International, toekennen van Nobelprijs voor de Vrede; verspreidingskanalen: sociale media, geschreven en gesproken pers, persoonlijk contact*). Vertel dat er na de dood van Masha Amini onder de noemer 'Vrouwen, leven, vrijheid' een open brief geschreven is aan de leiders van Iran, ondertekend door belangrijke politieke leiders en opiniemakers. Via de website www.womanlifefreedom.today konden burgers in verschillende landen hun steun betuigen. Helaas heeft dat nog niet tot de gewenste veranderingen geleid, zie ook: www.vrt.be/vrtnws/nl/2023/09/12/iran-teheran-mahsa-amini-protesten. Het regime heeft op dit moment nog te veel macht.
- **Slot:** Laat de leerlingen op www.womanlifefreedom.today/eyes-on-iran zien hoe kunstenaars aandacht vragen voor de vrouwen in Iran. Laat ook het lied *Voor vrijheid* horen van Shervin Hajipour op: www.youtube.com/watch?v=SmHpGpcADbI. De vertaling van dit lied is te lezen op: <https://lyricstranslate.com/nl/baraye-voor-vrijheid.html>.
- Internet
Op www.youtube.com/watch?v=ht2--a4TuLY is duidelijke achtergrondinformatie te vinden over het regime in Iran.

Sleutel bij de werkbladen

1. Actiehelden van het afvalteam

- a. Wanneer loopt in Vlaanderen de Week van het Afvalteam? – b. Met welke slogan worden werknemers van afvalbedrijven in het zonnetje gezet?
- Afvalmedewerkers verdienen het om eens net als filmsterren in de spotlights te staan.
- afvalophalers – chauffeurs – recyclageparkwachters
- de vuilniszakken niet te zwaar maken – papier en karton goed vastbinden – het afval correct scheiden – het huisvuil goed zichtbaar en vroeg buiten zetten – de afvalophalers begroeten en je duim opsteken – een tekening voor de afvalophalers aan het raam of de vuilniszak hangen – online een compliment sturen
- Interafval – OVAM – Fost Plus – achtste – 7 – 3057 – 2185 – 2.350.918 – Afvalophalers – recyclageparkmedewerkers – medewerkers van de infolijn

2. Leesuitdaging!

1.

NOVEMBER
ISBN
HOOFDSTUK
TAALONTWIKKELING
VOORLEESBUDDY
KORTRIJK
UITGEVER

BOEKENFEEST

- bijvoorbeeld: Omdat je even in een heel andere wereld kan duiken, omdat je ervan leert hoe anderen denken, omdat je er veel kennis door opdoet.
- 4. eigen antwoorden

3. Alles voor vrijheid

- Iraanse vrouwen kunnen niet alle sporten en beroepen uitoefenen. – Ze hebben niet het recht om een scheiding aan te vragen. – Ze moeten aan strenge kledingvoorschriften voldoen.
- a. bijvoorbeeld: politiek actief zijn (zelfs in de gevangenis) – trouwen met een activist – een studentenvereniging voor vrouwen oprichten – b. voor haar persoonlijke leven: in de gevangenis – haar kinderen en man lange tijd niet zien – niet opgenomen in het ziekenhuis; voor andere vrouwen: een voorbeeld – steun – hoop op verandering – c. eigen antwoord
- a. Hoe meer druk de regering uitoefent, hoe meer tegendruk er komt, totdat het punt wordt bereikt waarop de macht van de regering wordt gebroken. – b. eigen antwoord
- bijvoorbeeld: Goed, want zo komt er meer aandacht voor mensenrechten en dat is belangrijk om vrede te bereiken.
- bijvoorbeeld: een affiche ophangen – meedoen aan een actie van Amnesty International – een lied maken over vrijheid – artikelen schrijven over mensenrechten – een toespraak houden – demonstreren op straat

4. Kits Nieuwsquiz 5

- b – 2. c – 3. b – 4. a – 5. c –
6. b – 7. a – 8. b – 9. c – 10. b

Actiehelden van het afvalteam (1)

1. Bedenk een vraag bij deze antwoorden.

a.
.....

Van 13 tot 19 november.

b.
.....

Wel actie, geen cinema.

2. Waarom denk je dat er voor de slogan 'Wel actie, geen cinema' gekozen is?

.....
.....
.....

3. Welke actiehelden lees je hier in geheimschrift?

- Tip: Elk cijfer staat voor een letter in het alfabet.

1-6-22-1-12-15-16-8-1-12-5-18-19:

.....
.....

3-8-1-21-6-6-5-21-18-19:

.....
.....

18-5-3-25-3-12-1-7-5-16-1-18-11-23-1-3-8-20-5-18-19:

.....
.....

4. Hoe kan jij je waardering tonen voor de actiehelden van het afvalteam?

Geef enkele voorbeelden.

.....
.....
.....
.....

Actiehelden van het afvalteam (2)

5. Vul de ontbrekende woorden in.

- Tip: www.vvsg.be/nieuws/het-afvalteam-wel-actie-geen-cinema

De Week van het Afvalteam is een initiatief van met de steun van en De week wordt al voor de keer georganiseerd.

Per maand komt een afvalintercommunale gemiddeld keer langs bij jou thuis, komt er in het recyclagepark van jouw gemeente keer een inwoner langs, en komen via de infolijn gemiddeld telefoontjes binnen. Dat zijn contactpunten op een jaar.

..... trotseren barre weersomstandigheden om ervoor te zorgen dat onze straten schoon blijven, spelen een cruciale rol bij het faciliteren van recycling en bieden waardevolle informatie aan de burgers om hen te helpen verantwoord om te gaan met afval.

Leesuitdaging! (2)

3. Maak jullie eigen leesbingo.
- Bedenk nog tien grappige of interessante leesuitdagingen.
 - Bedenk hoe je jezelf gaat belonen.

Bij een volle rij:

Bij bingo:

Leesbingo!

Lees terwijl het regent.	Lees exact 27 minuten.	Lees in bad of op het toilet.	Lees een stripverhaal.	Lees drie hoofdstukken na elkaar.
Lees een informatief boek.	Lees een krantenartikel.	Lees een fantasy verhaal.	Lees samen met een vriend of vriendin.	Lees en maak een selfie.
Lees hardop een gedicht voor.	Lees in de openlucht.	Stel een boek voor in de klas.	Lees onderweg in de auto, trein of bus.	Lees onder je bed.

4. a. Zoek op www.boekenzoeker.be drie boeken die je graag wil lezen:

.....

.....

.....

- b. Welk boek wil je voorstellen aan de klas?

.....

deadline:

Leesuitdaging! (bijlage)

Een boek voorstellen aan de hand van een opdracht met de nadruk op:

Schrijven

- Doe alsof je een journalist bent en schrijf over een gebeurtenis uit het boek voor de krant.
- Schrijf een brief naar de auteur van het boek. Stel enkele vragen over het boek waar je graag een antwoord op krijgt.
- Maak een ABC van jouw boek. Bedenk voor elke letter van het alfabet een woord/personage/voorwerp dat bij je boek hoort.
- Schrijf als een van de personages uit het boek een dagboekpagina.
- Schrijf als een personage uit het boek een brief naar een ander personage uit (een ander) boek.

Maken/Tekenen

- Maak een 'Gezocht'- poster van twee personages uit het boek. Waarom en door wie worden ze gezocht?
- Teken een postkaart van een plaats in het boek. Schrijf op de achterzijde een bericht van het belangrijkste personage naar iemand anders. Bedenk ook een leuke postzegel.
- Maak een tekening van de slaapkamer van je favoriete personage.
- Maak een mobiel met belangrijke voorwerpen uit je boek.
- Maak een kaart met de belangrijkste plaatsen uit het boek. Kleur alles netjes in en zet er de plaatsnamen bij.

Drama

- Speel een belangrijke gebeurtenis na of maak er een filmpje van.
- Vertel met een stop-motion filmpje een belangrijke gebeurtenis uit het boek.
- Verkleed je als een personage van het boek en vertel je verhaal.
- Vertel het verhaal vanuit het standpunt van een ander personage uit het boek.

Bedenken

- Verzamel tien objecten die bij je boek horen en vertel over hun link met het boek.
- Plan de droomreis voor je favoriete personage. Waarom die locatie?
- Doe alsof je een week in het boek gaat wonen. Wat neem je allemaal mee? Plan wat je allemaal wil gaan doen en vertel dat aan de groep.
- Verzin het perfecte verjaardagscadeau voor een personage uit je boek en vertel waarom dat het ideale cadeau is.
- Zoek vijftien andere boeken in het genre van jouw boek. Vertel aan de groep waarom ze in dat genre passen en wat de overeenkomsten zijn.

Alles voor vrijheid (1)

© iStock - lazyleric

Kits

Los de volgende vragen op bij het artikel 'Niet naar het ziekenhuis' op pag. 3.

1. Narges Mohammadi vecht tegen de onderdrukking van vrouwen en voor mensenrechten en vrijheid voor iedereen. Waarom is dat nodig?

Noem drie dingen.

- Tip: <https://npokennis.nl/longread/7769/iran-het-land-waar-niets-mag>

→

→

→

2. Narges Mohammadi maakt opvallende keuzes in haar leven.

a. Schrijf een aantal van die keuzes op in steekwoorden.

- Tip: www.standaard.be/cnt/dmf20231006_94465641

b. Wat zijn de gevolgen van deze keuzes?

Voor haar persoonlijke leven:

.....

Voor andere vrouwen:

.....

c. Mohammadi weigert een hoofddoek te dragen, zelfs als ze daardoor niet de medische behandeling kan krijgen die ze nodig heeft.

Wat vind je van die keuze? Leg je antwoord uit.

.....

.....

.....

Alles voor vrijheid (2)

© iStock - lazyleric

3. In een Amerikaanse krant schreef Mohammadi:

‘Wat de (Iraanse) regering misschien niet begrijpt, is dat we sterker worden als ze meer van ons opsluiten.’

(bron: Wikipedia)

a. Wat bedoelt ze hiermee, denk je?

.....

.....

.....

b. Denk je dat ze gelijk heeft?

Leg je antwoord uit.

.....

.....

.....

4. Wat vind je ervan dat een activist als Mohammadi de Nobelprijs voor de Vrede krijgt?

.....

.....

.....

5. Op welke manieren kunnen wij in het westen de mensenrechten in Iran ondersteunen?

Noem minstens drie manieren.

→

→

→

© iStock - lazyleric

Kits Nieuwsquiz 5

Sluit aan bij de Kits-krant nr. 5 van november 2023.

Zet een kruisje voor het juiste antwoord.

1. Wat is **geen** tip om dieven buiten te houden?

- a. Doe alle deuren op slot!
- b. Zet je ramen op een kiertje.
- c. Doe alsof er iemand in huis is.

Foto Pexels

2. Waarom is de slogan van de Week van het Afvalteam 'Wel actie, geen cinema'?

- a. De afvalophalers treden op in een theater, niet in de cinema.
- b. Afvalophalers houden van buiten zijn, niet van naar een scherm kijken.
- c. Afvalophalers zijn echte actiehelden die ook weleens in de spotlights mogen staan.

3. Wie wordt de eerste 'vlambassadeur'?

- a. Niels Destadsbader
- b. Zita Wauters
- c. Bart Somers

Foto Pexels

4. Waarin werd 7,5 ton cocaïne ontdekt?

- a. In een lading met bananen uit Ecuador.
- b. In een lading met nieuwe gsm's uit China.
- c. In een lading met sportspullen uit Afrika.

5. In 2024 moeten alle Belgen twee keer naar de stembus. Wanneer?

- a. In maart en in juni.
- b. In juni en in september.
- c. In juni en in oktober.

6. Waarom vindt de dochter van Emma Parsons-Reid het wel fijn dat haar moeder zo bemoeizuchtig is?

- a. Haar moeder heeft veel geld, daar kan ze nu van mee profiteren.
- b. Het is makkelijk en ze was erg blij met haar nieuwe keuken.
- c. Ze houdt er niet van dingen zelf te doen.

Foto Wikipedia.org

7. In welke zin is de uitdrukking 'een tandje bijsteken' juist gebruikt?

- a. Hij moet een tandje bijsteken als hij wil overgaan naar het volgende jaar.
- b. Zij moet een tandje bijsteken om ook spruitjes en witlof lekker te vinden.
- c. Hij moet een tandje bijsteken als hij ziek wordt.

8. Hoe kan het dat de Beatles een nieuw nummer hebben met hun zanger die stierf in 1980?

- a. Ze hebben dit lied heel lang bewaard en nu pas uitgebracht.
- b. Dankzij AI is een oude opname zo bewerkt dat de stem van John Lennon helder klinkt.
- c. Er is iemand gevonden met dezelfde stem als John Lennon, daardoor lijkt het net echt.

9. Wat is er te zien in de tijdelijke tentoonstelling in het Brusselse BELvue museum?

- a. Je leert er alles over artificiële intelligentie (AI).
- b. Je ontdekt er alles over het leven van Taylor Swift.
- c. Je ontdekt er heel wat over het verleden, het heden en de toekomst van Antarctica.

10. Wat vindt Lukas bijzonder aan zijn sport?

- a. Dat de trainers niet alleen tips geven, maar ook zeggen wat er goed gaat.
- b. Dat er geen scheidsrechters aanwezig zijn bij wedstrijden.
- c. Dat er geen bal nodig is, zoals bij tennis en voetbal en veel andere sporten.